

Mūzeja gariņš stāsta

45. Advente un abitūra

Klāt adventes laiks – atnākšana. Gaidām, gaidām Jēzus gara piedzimšanu un līdz ar to saules atgriešanos mūsu zemes puslodē. Bet man klāt laiks aiziešanai – abitūrai. Ceru, ka kāds valodnieks man atkal nepiesiesies. Nē, es nebeidzu ģimnāziju, es aizeju no vietīgas *Brīvajā Latvijā* un *Laikā*, jo mans laiks tuvojas beigām. Nē, es arī negatavojos izlaist garu, tikai – iet uz laiku pensijā. Līdzīgi kā adventi svinam gaidīdami atnākšanu, es ar jums trīs piektdienas svinēšu savu aiziešanu, dalīdamies gan aizgājušajā, gan atnākušajā, gan atnākošajā.

Šoreiz ļoti nostalgiski – par to, kas man liekas pieminams iz Mūzeja dzimšanas gadiem. Varbūt atkārtošos, bet svarīgo ir vērts atkārtot, lai neaizmirstas. Un sākumā svarīgas trīs lietas – ideja, īstenotāji, līdzekļi un telpas.

Visupirms atminēsimies profesoru Pauli Lazdu un viņa noturīgo ideju, kuŗa nekur neiet projām, bet tikai aug un aug. Tad visus tos, kuŗi palīdzēja un gādāja, lai ideja īstenotos. Gundega Michele, Richards Pētersons, Anna Zoldnere, Rūsiņš Albertiņš nāk prātā vispirms. Grūti bija, bet visi strādāja un gādāja. Anna Zoldnere veidoja tam laikam Latvijā modernu ekspozīciju. Andrejs Feldmanis sāka vākt video liecības, kuŗu skaits jau tuvojas 2 500. Dagnija Staško, kuŗas dibinātā Izglītības programma pārtapusi par nodaļu un vēl arvien ir starp labākajām Latvijā. Un Brigita Radziņa, kuras no nulles sāktais Mūzeja krājums – galvenokārt ziedots! – tagad pārsniedzis 50 000 vienību un turpina pieaugt. Te bija entuziasms, te bija sadarbība, misijas apziņa. Tā līdz 1998. gadam Mūzejs bija gatavs.

Līdzekļu iesākumā vienkārši nebija. Strādāja no rokas mutē, ziedoja laiku un darbu. Kaut kā vienmēr sanāca. Gundega Michele bija vislielākā optimiste, kad citi sāka šaubīties. Ja būs īsta vajadzība, līdzekļi būs, viņa teica. Un bija. Sākumā ļoti palīdzēja PBLA, kas pati deva un pieņēma ziedojumus. Tad nodibinājās OMFA Ilzes Schwartz vadībā, kas deva stabilu pamatu ziedojumu piesaistei ASV. Andrejs Ozoliņš Anglijā, Ināra Graudiņa Austrālijā, Dagnija Staško Kanādā ... Un ziedotāji, ziedotāji, ziedotāji. Uzticējās, jo redzēja, ka Mūzejs strādā mērķtiecīgi, lietpratīgi un sekmīgi.

Un Mūzeja telpas! Ēku 90. gadu beigās vairs tikai retais sauca par Strēlnieku mūzeju. Tas bija ieguvis savu identitāti savā vietā. Taču Rīgas dome nolēma ēku nojaukt. Argumentēja patriotiski: neglīta padomju okupācijas palieka. Kāda deputāte, kuŗa pati bija tur kļuvusi pioniere, šausminājās – viņai šermuļi pār muguru, kad tur ieejot. Un mērs Andris Bērziņš intervijā, vairakkārt pārteicās aizstāvēt "Okupācijas muzeja, tas ir, Strēlnieku muzeja" nojaukšanu. Nenojauca. Pa daļai tāpēc, ka tik tiešām Mūzejs bija savu vietu iezīmējis. Pa daļai tāpēc, ka par to stingri iestājās Mūzeja fonda padome. Atceros, kā Verners Rūtenbergs teica – mēs te esam un paliksim! Un palika. Raiņa vārdiem: ēka pastāvēja, jo pārmainījās saturs, bet bija arī klāt laiks pašai ēkai pārmainīties, lai pastāvētu. Par to nākamajā abitūrā.

Atbalstiet Latvijas Okupācijas muzeja darbu, Ziemsvētkus gaidot!

Latvijā. "Latvijas Okupācijas muzeja biedrība", Reģ. nr. 40008018848, AS "SEB banka", SWIFT: UNLALV2X , Konta Nr.: LV67UNLA0002400700517

ASV. Čeki rakstāmi OMFA (ja vajag, ar ziedojuma mērķa norādi) un sūtāmi Ilzei Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

Kanādā. Čeki rakstāmi LRDF (Latvian Relief and Development Fund) ar atzīmi "Okupācijas mūsejam" (ja vajag, arī ar mērķa norādi) un sūtāmi: Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave, Nepean, ON K2H5J2. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

Australijā. Čeki rakstāmi (pievienojot mērķa norādi) un sūtāmi mūseja pārstāvei: Ināra Graudiņa, 141 Darley Road, Randwick, NSW 2031.

Lielbritānijā. Čeki rakstāmi (ja vajag, ar mērķa norādi) un sūtāmi mūseja pārstāvei: Inese A. Smith, 36 Fairmount Drive, Loughborough, LE11 3JR vai (ar mērķa norādi) "Latvian Educational Foundation", Catthorpe Manor, Catthorpe, Leicestershire LE17 6DF.

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts